

Korset och Kronan

Nr 38/2020

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

Kristen etik (14) Överheten

Vi har talat om stat och
samhälle. Bibeln ger inga
anvisningar om hur en stat
eller ett samhälle skall vara
inrättat. Olika samhälls-
former har både för och
nackdelar. Här måste vi
argumentera utifrån förnuft-
et och den naturliga lagen.

Det vore fel att utifrån
Bibeln och evangelium
kräva en viss samhällsform
eller att försöka utforma ett
politiskt parti som gör
anspråk på att vara ett
speciellt *kristet* parti, som
bygger sin politik endast på
Bibeln.

Det Bibeln klart och
tydligt säger är att en

Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)

kristen är skyldig att lyda
överheten i allt som inte
strider mot Guds ord.
Paulus skriver:

*Varje människa ska under-
ordna sig den överhet hon har
över sig. Det finns ingen överhet
som inte är av Gud, och den som
finns är tillsatt av honom. Den
som motsätter sig överheten går
därför emot Guds ordning, och
de som gör så drar domen över
sig själva.*

*De styrande är ju inget hot
mot dem som gör det goda, utan
mot dem som gör det onda. Vill
du slippa vara rädd för
överheten? Gör då det goda, så
får du beröm av den. Överheten
är en Guds tjänare till ditt bästa
(Rom. 13:1-3).*

Detta gäller inte bara en
överhet som är god, utan
också sådana härskare som
är diktatorer och despoter.
Överheten på apostlarnas
tid var ju romarriket och
dess kejsare. Ibland var

Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

kejsarna dugliga och goda,
men ibland fruktansvärt
grymma som t.ex. kejsar
Nero. Flera kejsare
förföljde de kristna svårt
och många blev martyrer
för sin tros skull.

Det fanns revolutionära
rörelser som med våld
försökte störta kejsaren och
kasta av sig det romerska
oket. Våldigt många kejsare
blev också mördade.

Men de kristna höll sig
till Bibelns klara ord om att
inte göra uppror utan
underordna sig överheten.
Men om överheten befalldes
något mot Guds ord måste
de kristna vägra. Så är det
också enligt den naturliga
lagen. Om överheten
befaller sina underlydande
att göra något som är
uppenbart orätt måste man
vägra att delta, även om
detta skulle innebära att

man själv blir straffad och kanske dödad.

Har då staten rätt att döma, straffa och föra krig? Ja, i en rättsstat måste brottslingar straffas och landet skyddas. Om inte detta sker förstörs hela samhället. Därför säger också aposteln:

Men gör du det onda ska du vara rädd, för överheten bär inte svärdet utan orsak. Den är en Guds tjänare, en hämnare som straffar den som gör det onda. Därför måste man underordna sig, inte bara för straffets skull utan även för samvetets (Rom. 13:4f).

Därför säger också vår lutherska bekännelse:

”1. Om det världsliga regementet lärs att all överhet i världen, all ordnad styrelse, alla lagar och goda ordningar är av Gud. Han har skapat och insatt dessa.

2. Därför kan också kristna utan synd inneha sådana ämbeten som att vara styresmän, furstar och domare. Även kristna kan utan synd döma enligt kejsarlig eller annan lag, straffa brottslingar, även med dödsstraff (med svärdet), föra rättmätiga krig, göra militärtjänst, köpa och sälja, avlägga ed om överheten begär det, ha privategendom och ingå äktenskap.

3. Här fördöms om-döparna som lär att sådant som nämnts ovan inte är tillåtet för en kristen.

4. Också fördöms de som lär att den kristna fullkomligheten består i att lämna hus och hem, hustru och barn och inte befatta sig med sådana yttre saker.

5. Men den rätta fullkomligheten består av en rätt gudsfuktan och tro på Gud. Ty evangeliet gäller inte något yttre här i tiden utan hjärtats inre eviga väsen och rättfärdighet. Evangeliet upplöser inte det världsliga regementet, ordningsmakten och familjen, utan vill att man skall hålla fast vid allt sådant som Guds rätta ordningar. Inom dessas ram ram skall man utöva den kristna kärleken och göra rätta, goda gärningar, var och en enligt sin kallelse.

6. Därför är de kristna skyldiga att underordna sig och visa lydnad mot överheten och dess lagar i allt som kan ske utan synd

7. Ty om det är omöjligt att hålla överhetens bud utan synd är man skyldig att lyda Gud mer än människor (Apg. 5:29).”

(Augsburgska bekännelsen, art. 16, övers. SR).

Den lutherska bekännelsen utgår här ifrån den naturliga lagen liksom Paulus gör i Romarbrevet. En enskild människa har aldrig rätt att ta lagen i egna händer eller att själv straffa andra människor. Men den lagliga överheten har denna rätt. Om ett

land har dödsstraff för särskilt svåra brott är detta ingenting som strider mot Bibelns lära. Å andra sidan finns det ingenting som säger att ett land *måste* ha dödsstraff. Men stränga straff måste givetvis stå i proportion till det brott som har begåtts. De hårdaste straffen bör bara tillämpas mot sådana kriminella som verkligen begår synnerligen allvarliga brott, t.ex. massmord eller särskilt grymma handlingar mot värnlösa människor.

Ingen överhet har rätt att straffa oskyldiga människor. Varje överhet är också ansvarig inför Gud. Om överheten förföljer oskyldiga människor och handlar på ett grymt och förskräckligt sätt mot sina medborgare eller mot andra stater kommer Guds straff så småningom. Vi kan ibland själva få erfara hur orättfärdiga stater sopas bort och går under.

Precis som föräldrarna har ett stort ansvar att fostra sina barn på ett kärleksfullt sätt skall överheten också verka för människornas bästa. Om landets ledning lever orättfärdigt och omoraliskt, med lögn och bedrägeri, startar anfallskrig mot andra länder eller förföljer och dödar folk på grund av deras religion eller etnicitet m.m. kommer Guds straff för detta förr eller senare.

Fortsättning i nästa nummer.